

DECIZIA Nr.53
din 25 ianuarie 2011

**referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Plenului
Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 privind validarea magistraților
aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii**

Publicată în Monitorul Oficial nr.90 din 03.02.2011

Cu Adresa nr.4.926 din 23 decembrie 2010, secretarul general al Senatului României a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată de un grup de 30 de senatori, în conformitate cu prevederile art.146 lit.l) din Constituție și art.27 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, pentru exercitarea controlului de constituționalitate asupra Hotărârii Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 privind validarea magistraților aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.17.958 din 23 decembrie 2010 și constituie obiectul Dosarului nr.4.807L/2/2010.

La sesizare s-a anexat lista cuprinzând semnăturile celor 30 de senatori. Potrivit acestei liste, autorii sesizării de neconstituționalitate sunt următorii: Nicolae Dobra, Tudor Udriștoiu, Toader Mocanu, Petru Bașa, Vasile Pintilie, Marian-Iulian Rasaliu, Ioan Sbîrciu, Vasile Nistor, Mihai Niță, Mircea-Marius Banius, Fillip Petru, Gheorghe Bîrlea, Viorel-Riceard Badea, Sorina-Luminița Plăcintă, Iosif Secășan, Șerban Rădulescu, Gabriel Berca, Alexandru Pereș, Tudor Panțuru, Ion Bara, Dorin Păran, Gheorghe David, Ovidiu Marian, Ion Rușeț, Iulian Urban, Dumitru-Florian Staicu, Orest Onofrei, Feldman Radu Alexandru, Radu Mircea Berceanu și Dorel Jurcan.

Autorii sesizării consideră neconstituțională Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 privind validarea magistraților aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, deoarece contravine prevederilor constituționale ale art.1 alin.(5), art.133 alin.(2) lit.a), alin.(4) și (7) și art.148 alin.(4), dispozițiilor art.18 alin.(3) și (4), art.38 alin.(1), art.51 alin.(1) și art.55 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și ale art.33 alin.(3) din Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.327/2005.

În acest sens, autorii contestației susțin că prin Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 a fost validată alegerea unui număr de 11 magistrați în calitate de membri aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii, dintr-un număr total de 14 membri. Trei dintre cei 11 magistrați aleși pentru componența viitorului Consiliu Superior al Magistraturii, respectiv Lidia Bărbulescu, Dan Lupașcu și Nicolae Dan Chiujea, au candidat pentru un nou mandat și au fost aleși, deși Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii interzice al doilea mandat. Totodată, în componența viitorului Consiliu Superior al Magistraturii au rămas alți 3 membri, pe motiv că nu și-au epuizat mandatele de 6 ani validate în anul 2006, respectiv Ana Cristina Lăbuș, Grațiana Daniela Petronela Isac și Dimitrie Bogdan Licu, care au înlocuit magistrați ai Consiliului Superior al Magistraturii cărora le-au încetat mandatele înainte de expirarea duratei acestora, prin pensionare sau demisie. În continuare, autorii sesizării consideră că prin adoptarea acestei hotărâri au fost ignorate concluziile Raportului din iulie 2010 al Comisiei Uniunii Europene către Parlamentul European și Consiliul cu privire la progresele realizate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare.

În temeiul art.27 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, la data de 24 decembrie 2010, Curtea Constituțională a solicitat punctul de vedere al Biroului permanent al Senatului asupra sesizării de neconstituționalitate.

Președintele Senatului a comunicat punctul de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate la data de 14 ianuarie 2011, în care apreciază că aceasta este neîntemeiată. În acest sens arată că, pe baza raportului favorabil întocmit de Comisia juridică, Plenul Senatului, constatând că nu au fost depuse contestații referitoare la legalitatea procedurilor de alegere și că au fost respectate toate dispozițiile legale în vigoare în materia acestor proceduri, a validat lista finală cuprinzând magistrații aleși, prin Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010. În final arată că potrivit art.18 alin.(4) teza a doua din Legea nr.317/2004, *"refuzul validării nu poate interveni decât în cazul încălcării legii în*

procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și numai dacă această încălcare a legii are drept consecință influențarea rezultatului alegerilor".

În temeiul art.76 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, la data de 24 decembrie 2010, Curtea Constituțională a solicitat președintelui Consiliului Superior al Magistraturii informațiile pe care le deține în legătură cu îndeplinirea condițiilor de legalitate a procedurilor de alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, validați prin Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010.

Documentația solicitată în vederea soluționării sesizării de neconstituționalitate a Hotărârii Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 a fost comunicată Curții Constituționale la data de 27 decembrie 2010.

De asemenea, la data de 24 decembrie 2010, Curtea Constituțională a solicitat secretarului general al Senatului stenograma ședinței de validare, respectiv raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, pe baza căruia au fost validați, prin Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010, magistrații aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Secretarul general al Senatului a comunicat Curții Constituționale documentele solicitate cu Adresa nr.48 din 12 ianuarie 2011, înregistrată la Curtea Constituțională sub nr.229 din 12 ianuarie 2011.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând sesizarea, punctul de vedere al președintelui Senatului, lucrările și documentele depuse la dosar, raportul întocmit de judecătorul-raportor, Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010, prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este o autoritate independentă de toate celelalte autorități publice sau puteri, care își găsește reglementarea în cuprinsul Legii fundamentale, având ca scop garantarea supremației acesteia.

Prevederile constituționale ale art.146 lit.l) stabilesc că instanța constituțională îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea sa organică. În sensul acestor prevederi constituționale au fost completate dispozițiile art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, stabilindu-se o nouă competență, anume controlul constituționalității hotărârilor Plenului Camerei Deputaților, hotărârilor Plenului Senatului și hotărârilor Plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului.

Curtea constată că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile Parlamentului, adoptate după conferirea noii competențe, hotărâri care afectează valori, reguli și principii constituționale sau, după caz, organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor de rang constituțional.

Consiliul Superior al Magistraturii este o autoritate fundamentală a statului, reglementată de prevederile art.133 și art.134 din Constituție, cuprinse în secțiunea a 3-a din cap.VI intitulat *Autoritatea judecătorească al titlului III - Autoritățile publice*.

În acest sens, Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 de validare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii intră sub incidența dispozițiilor art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.807 din 3 decembrie 2010.

În temeiul dispozițiilor art.146 lit.l) din Constituție, precum și ale art.1, art.3 alin.(2), art.10, 27 și 28 din Legea nr.47/1992, Curtea Constituțională, fiind legal sesizată, este competentă să se pronunțe asupra sesizării de neconstituționalitate.

Obiectul sesizării de neconstituționalitate îl constituie Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 privind validarea magistraților aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Autorii sesizării susțin că această hotărâre contravine prevederilor constituționale ale art.1 alin.(5), art.133 alin.(2) lit.a), alin.(4) și (7), art.146 și art.148 alin.(4), dispozițiilor art.18 alin.(3) și (4), art.38 alin.(1), art.51 alin.(1) și art.55 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și ale dispozițiilor art.33 alin.(3) din Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.327/2005.

Examinând obiectul și temeiurile sesizării, Curtea reține că potrivit art.133 alin.(1) din Constituție și art.1 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, acesta *"este garantul independenței justiției"*.

Consiliul Superior al Magistraturii, în componența sa, reflectă structura autorității judecătorești și asigură legătura cu societatea civilă.

În concordanță cu prevederile art.133 alin.(4) din Constituție, potrivit cărora "Durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani", prin art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se prevede că *"Durata mandatului membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani, fără posibilitatea reinvestirii"*.

Curtea observă că Legea nr.317/2004, în forma sa inițială, nu prevedea o asemenea interdicție, modificarea fiind operată ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.653 din 22 iulie 2005.

Curtea reține că prin instituirea acestei interdicții nu sunt afectate drepturi ale membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, aleși anterior intrării în vigoare a Legii nr.247/2005 și care doresc să obțină un nou mandat. La data când au dobândit calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, aceștia aveau numai vocația de a fi aleși pentru un nou mandat.

Curtea Constituțională constată că prin noua reglementare nu se încalcă principiul neretroactivității legii, consacrat prin prevederile art.15 alin.(2) din Constituție.

În concepția Curții Constituționale, concretizată, de exemplu, prin Decizia nr.330 din 27 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.59 din 28 ianuarie 2002, o lege nu este retroactivă atunci când modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior și nici atunci când suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul legii vechi, pentru că în aceste cazuri legea nouă nu face altceva decât să reglementeze modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare, adică în domeniul ei propriu de aplicare.

De asemenea, prin Decizia nr.3 din 2 februarie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.95 din 17 mai 1993, Curtea a statuat că legea posterioară nu poate atinge dreptul născut sub imperiul legii anterioare, deoarece ar însemna ca legea nouă să fie aplicată retroactiv, contrar prevederilor art.15 alin.(2) din Constituție și cerințelor legate de asigurarea stabilității raporturilor juridice. Noua lege poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, poate suprima acest drept sau, ceea ce, în fond, este similar, îl poate înlocui cu un alt drept care astfel se naște.

Din aceste decizii rezultă că retroactivitatea legii privește modificarea unei situații pentru trecut, iar nu reglementarea diferită a unei situații juridice pentru viitor.

Pe de altă parte, Curtea reține că dispozițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu aduc modificări legate de conținutul mandatului, modul de exercitare al acestuia sau durata lui, ci instituie o interdicție, și anume aceea de a nu avea mai mult de un mandat.

Curtea constată că această interdicție nu influențează desfășurarea mandatului în curs, astfel că dispozițiile art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt de imediată aplicare.

Posibilitatea unei noi candidaturi, după expirarea mandatului, este un element extrinsec acestuia, ce poate fi modificat pentru viitor, prin lege. De altfel, legea în vigoare la momentul organizării și declanșării alegerilor, în speță art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește condițiile, interdicțiile și incompatibilitățile ce trebuie îndeplinite de un candidat.

Atât propunerea de validare, cât și validarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii trebuie să se întemeieze pe verificarea prealabilă a respectării procedurilor de alegere, a îndeplinirii cerințelor legale pentru ocuparea respectivei demnități, precum și a interdicțiilor și incompatibilităților ce pot rezulta fie din statutul personal, fie din alte prevederi legale.

Toate aceste aspecte reliefează faptul că prin Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 privind validarea magistraților aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, dintre care, contrar prevederilor legale, 3 se află la al doilea mandat, au fost încălcate prevederile art.1 alin.(5) din Constituție, potrivit cărora *"În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie"*. **Principiul supremației Constituției și principiul legalității** sunt de esența cerințelor statului de drept, în sensul prevederilor constituționale ale art.16 alin.(2), conform cărora *"Nimeni nu este mai presus de lege"*.

Având în vedere imperativul constituțional referitor la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, până la reluarea și finalizarea alegerilor pentru cele trei

demnități ce au atras viciul de neconstituționalitate, Senatul are îndatorirea constituțională să procedeze la validarea celorlalți membri aleși cu respectarea legii.

În fine, cu privire la susținerea autorilor sesizării referitoare la cei 3 membri care nu și-au epuizat mandatele de 6 ani validate în anul 2006, întrucât au înlocuit magistrați ai Consiliului Superior al Magistraturii cărora le-au încetat mandatele înainte de expirarea duratei, prin pensionare sau demisie, Curtea constată că Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010, față de care a fost formulată sesizarea de neconstituționalitate, nu a avut ca obiect și validarea acestora.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.146 lit.l) din Constituție, al art.1,3, 10 și 27 din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea și constată că Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 privind validarea magistraților aleși ca membri ai Consiliului Superior al Magistraturii este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Deliberarea a avut loc la data de 25 ianuarie 2011 și la ea au participat: Augustin Zegrean, președinte, Aspazia Cojocar, Acsinte Gaspar, Mircea Ștefan Minea, Iulia Antoanella Motoc, Ion Predescu, Puskás Valentin Zoltán și Tudorel Toader, judecători.

OPINIE SEPARATĂ

Semnatarii prezentei opinii separate, în dezacord cu decizia adoptată de majoritatea membrilor Curții, susținem inadmisibilitatea sesizării formulate de cei 30 de senatori.

Dezbaterile au privit numeroase probleme, care numai în parte au fost soluționate, iar soluțiile ce se reflectă în decizia adoptată nu reprezintă, în opinia noastră, dezlegări constituționale.

În esență, temeiurile prezentei opinii separate sunt următoarele:

I. Până la modificarea adusă prin Legea nr.177/2010, art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cuprins în cap. III - Competența Curții Constituționale - secțiunea a 2-a "*Procedura jurisdicțională*" - subsecțiunea 4 "*Controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului*", avea următoarea redactare: "*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori*", fiind în deplină concordanță cu art.146 lit.c) din Constituție.

Potrivit art.146 lit.l) din Legea fundamentală, Curtea Constituțională "*îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții*". În baza acestei norme de trimitere, legiuitorul a modificat art.27 alin.(1) din lege, în sensul că a redat textul inițial și a adăugat după sintagma "*regulamentelor Parlamentului*" reglementarea "*a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului (...)*".

În forma actuală, textul a extins competența Curții Constituționale, astfel încât, în prezent, controlul de constituționalitate vizează toate hotărârile adoptate de fiecare Cameră a Parlamentului și de Camerele reunite ale acestuia.

În felul acesta, art.27 alin.(1) din lege a căpătat un conținut complex: pe de o parte cuprinde o normă de "rang" constituțional, "*Curtea se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului*", corespunzătoare art.146 lit.c) din Legea fundamentală; pe de altă parte, textul conține o normă de "rang" legal, "*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului (...)*", corespunzător normei de trimitere înscrise la art.146 lit.l).

Această reglementare este deficitară, întrucât o atribuție distinctă ce-i este conferită Curții în temeiul art.146 lit.l) din Constituție este plasată în conținutul textului art.27 alin.(1), care tratează o altă atribuție a Curții privind controlul de constituționalitate a regulamentelor Parlamentului, așa cum aceasta este reglementată de art.146 lit.c) din Legea fundamentală. Totodată, reglementarea este incompletă, pentru că nu conține nicio normă de procedură specifică noii reglementări.

Este de remarcat că textul nu face nicio distincție între hotărârile asupra cărora Curtea urmează să se pronunțe cu privire la constituționalitatea lor, iar pe de altă parte s-ar deduce că normele procedurale referitoare la controlul constituționalității regulamentelor parlamentare se aplică și în cazul celorlalte hotărâri, atât timp cât nu se face nicio precizare, dar, mai ales, nu se fac corelările cu alte texte ale legii care se impuneau în mod obligatoriu [art.2 alin.(1), art.11 alin.(1) lit.A. c) și art.28].

Din acest punct de vedere, textul ridică probleme de constituționalitate în măsura în care din cuprinsul său se înțelege că orice hotărâre a Camerei Deputaților, a Senatului sau a Camerelor reunite, indiferent de caracterul său normativ sau individual, poate fi supusă controlului de constituționalitate.

Principalele reguli procedurale prevăzute de art.27-28 din Legea nr.47/1992, coroborate cu art.2 alin.(1) și art.11 alin.(1) lit.A. c) din aceeași lege, se referă în exclusivitate la controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului.

Art.146 lit.c) din Constituție și art.28 din Legea nr.47/1992 se referă *in terminis* la "regulamente", nu și la alte categorii de hotărâri adoptate de Camerele Parlamentului.

Art.28 alin.(3) din Legea organică nr.47/1992 prevede că dacă prin decizie se constată neconstituționalitatea unor dispoziții ale regulamentului, *"Camera sesizată va reexamina, în termen de 45 de zile, aceste dispoziții, pentru punerea lor de acord cu prevederile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile din regulament declarate neconstituționale sunt suspendate. La expirarea termenului de 45 de zile, dispozițiile regulamentare declarate neconstituționale își încetează efectele juridice"*.

Fiind o atribuție cu un conținut distinct - controlul constituționalității hotărârilor Camerei Deputaților, a hotărârilor Senatului și a hotărârilor Plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului -, se impunea ca aceasta să fie reglementată într-o subsecțiune aparte, în cadrul secțiunii a 2-a, care să prevadă și normele de procedură în aceste cazuri.

Fiecare Cameră a Parlamentului poate adopta, pe de o parte, regulamentul propriu de organizare și funcționare, printr-o hotărâre în concordanță cu dispozițiile art.64 alin.(1), art.67 și art.76 alin.(1), iar pe de altă parte poate adopta, ca acte juridice cu caracter normativ sau cu caracter individual, și alte "hotărâri" potrivit art.67 și art.76 alin.(2) din Legea fundamentală.

Hotărârea reprezintă un act juridic specific autonomiei regulamentare a Camerelor, în sensul art.64, 67 și art.76 alin.(1) și (2), producătoare de efecte juridice, care întotdeauna sunt interne, dar, în subsidiar, hotărârea poate avea și efecte externe.

Față de aceste precizări, considerăm că nu se poate susține că textul alin.(1) al art.27 din Legea nr.47/1992 în noua redactare supune controlului de constituționalitate toate hotărârile, atât cele adoptate de fiecare Cameră, cât și cele ale Parlamentului. Altfel spus, prin acest text Curtea Constituțională a dobândit competența de a se pronunța asupra tuturor hotărârilor Parlamentului, situație în care Curtea Constituțională ar deveni un "Super-Parlament".

Făcând o distincție în categoria hotărârilor ca acte juridice, putem afirma că pot fi supuse controlului de constituționalitate numai hotărârile cu caracter normativ, fiind excluse hotărârile cu caracter individual.

Dintre hotărârile cu caracter normativ pot fi supuse controlului de constituționalitate, în afară de cele prin care se aprobă regulamente, hotărârile adoptate în realizarea unor prevederi constituționale, ținând seama de consecințele acestora (art.90 - organizarea, la propunerea Președintelui României, a unui referendum național; art.92 - măsuri în domeniul apărării; art.93 - măsuri excepționale; art.95 - suspendarea din funcție a Președintelui României; art.96 - punerea sub acuzare a Președintelui României); titlul III din Constituție - Autoritățile publice - hotărâri care se referă la regimul juridic al instituțiilor fundamentale ale statului.

În categoria "Hotărârilor individuale" se includ hotărârile privind numiri și alegeri în funcții, precum și cele referitoare la validarea în funcții.

Aceste hotărâri, având caracter individual, nu pot fi supuse controlului de constituționalitate.

Or, hotărârea contestată face parte din această categorie, motiv pentru care sesizarea trebuia respinsă ca inadmisibilă.

Este de reținut că orice hotărâre a Camerelor Parlamentului se adoptă numai prin votul membrilor Camerei și după dezbateri. În condițiile art.72 din Constituție, membrii Camerelor Parlamentului nu au răspundere juridică pentru voturile date și opiniile exprimate în exercitarea mandatului. Posibilitatea controlului de constituționalitate a oricărei hotărâri a

plenului Camerelor, dată fiind diversitatea domeniilor asupra cărora se adoptă hotărâri, poate duce și la angajarea unei răspunderi juridice, în anumite cazuri.

În acest cadru, așa cum a fost prezentat, sesizarea trebuia respinsă ca inadmisibilă.

II. Completarea textului art.27 alin.(1) din Legea nr.47/1992 s-a făcut în baza art.146 lit.I) din Constituție, care prevede, ca atribuții ale Curții Constituționale, că *"indeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții"*.

Prima chestiune de rezolvat este aceea dacă *"alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții"* privește competențele Curții Constituționale sau atribuțiile Curții privind celelalte activități ale acesteia.

O a doua problemă este aceea dacă prin lege se poate adăuga la textul constituțional privind atribuțiile Curții, adică dacă în baza art.146 lit.I) se poate adăuga, prin Legea nr.47/1992, la atribuțiile prevăzute expres și limitativ de art.146 din Constituție.

Ambele probleme sunt conjuncte cu elucidarea întinderii competențelor Curții privind controlul constituționalității hotărârilor plenului fiecărei Camere și ale Camerelor reunite ale Parlamentului. În cazul dezbaterilor au fost discutate aceste probleme, însă decizia adoptată nu le clarifică și, ca atare, rămân de rezolvat.

III. Considerentele deciziei privitoare la autoritatea constituțională Consiliul Superior al Magistraturii sunt, de principiu, corect reținute, dar pentru reținerea competenței și admiterea sesizării s-a operat cu aprecieri și limbaj tehnic juridic de natură a da alt sens și altă finalitate controlului de constituționalitate.

Este cert că alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii înscrși în lista supusă validării a fost făcută de magistrații judecătorești și magistrații procurori, pe categorii de instanțe și categorii de parchete, în conformitate cu prevederile Legii nr.317/2004, ale Regulamentului de aplicare nr.327/2005 și ale regulamentului privind alegerile și documentele acestora, toate etapele procedurale au fost riguros desfășurate; pentru fiecare etapă s-a încheiat un proces-verbal doveditor, s-au rezolvat contestațiile și, în final, s-a ajuns la lista celor 11 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii aleși în toate structurile.

Analiza actelor normative în vigoare privind întreaga activitate a alegerilor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii demonstrează că această activitate este internă, este exclusivă și limitată, nu dă acces la justiție, dă drept de contestație numai celor cu drept de participare și rezolvările oricăror contestații se fac de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Lista finală a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși se înaintează Senatului României, pentru validare.

Art.18 din Legea nr.317/2004 prevede procedura de validare și limitarea acesteia; condiționând invalidarea de constatarea dacă a existat o nerespectare a procedurilor, aceasta poate duce la invalidarea alegerii numai dacă a fost influențat rezultatul alegerilor.

În aceste limite și pe criteriile prevăzute s-au făcut verificările de către comisia de specialitate a Senatului și s-a propus validarea magistraților aleși, prevăzuți în lista finală, au avut loc dezbateri în Plenul Senatului, s-a adoptat modalitatea de vot final și alegerea a fost validată prin Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010.

Operațiunile ce au avut loc pe etapele procedurilor de alegeri, și anume propunerile, candidaturile, aprobarea candidaturilor, listele, data alegerilor, desfășurarea lor etc., cu actele doveditoare ale acestor operațiuni, au fost controlate atât de Consiliul Superior al Magistraturii, cât și de comisia de specialitate a Senatului și nu s-au constatat nelegalități.

Sub aspectele de legalitate și de control ale alegerilor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, pe categorii de instanțe și categorii de parchete, nu s-au dovedit temeieri de invalidare.

IV. Cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art.133 alin.(4) din Constituție prevede: **"Durata mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani."**

Legea nr.317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii prevede în art.51 alin.(1): **"Durata mandatului membrilor aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani."** Textul alineatului reproduce textul art.133 alin.(4) din Constituție.

În anul 2005, printr-un proiect de lege promovat prin angajarea răspunderii Guvernului și devenit Legea nr.247/2005, s-a adăugat la art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004 sintagma **"fără posibilitatea reinvestirii"**. Această adăugire la textul constituțional reprodus în art.51 alin.(1) din Legea nr.317/2004 s-a făcut în timpul mandatului membrilor Consiliului Superior al Magistraturii aleși în anul precedent.

Problemele pe care le ridică adăugirea făcută la textul constituțional sunt:

- dacă prin lege, fie și organică, se poate adăuga la textul constituțional și, evident, răspunsul nu poate să fie decât negativ;

- a doua problemă este aceea a încălcării criteriului constituțional privind mandatele reglementate de Constituție prin schimbarea criteriului obiectiv și a spiritului unității constituționale, cu criteriul subiectiv referitor la persoane, iar nu la mandat;

- sintagma "fără posibilitatea reînvestirii" se referă în mod evident la persoane titulare de mandat, iar nu la mandatul prevăzut de Constituție, ceea ce înseamnă că adăugirea la textul constituțional s-a făcut pe alte baze și, evident, din considerente privind persoanele ce se aflau în funcție;

- o altă problemă este aceea a soluției ce trebuie dată, în aceste condiții, succesiunii legilor în timp; cu privire la aceasta, adunarea generală a judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și adunarea generală a judecătorilor Curții de Apel București au adoptat teza conform căreia norma modificatoare devine activă și deci se aplică începând cu regimul mandatului următor, iar nu cu regimul mandatului în exercițiu, motive pentru care adunările generale ale celor două înalte instanțe au acceptat candidaturile și i-au votat pe candidații contestați în sesizare.

Rezolvarea problemei de drept a fost dată în cadrul adunărilor generale ale judecătorilor ale celor două înalte instanțe și nu a făcut obiectul controlului de legalitate efectuat de comisia de specialitate a Senatului, astfel încât nu putea face obiectul controlului de validare la votul final decât dacă Senatul ar fi fost învestit - în cadrul controlului de validare - și cu controlul rezolvărilor date problemelor de drept.

Abordarea acestei probleme în sesizarea făcută de senatori excedează limitelor legale expres prevăzute ale controlului de legalitate privind procedura de validare a alegerilor; acesta este un temei esențial privind admisibilitatea sesizării, motiv pentru care inadmisibilitatea se susține și mai mult.

Chestiunea și mai dificilă este aceea dacă în controlul de constituționalitate poate să revină Curții Constituționale competența rezolvării problematicii aplicării în timp a legii.

V. Din textele actelor normative privind alegerile membrilor Consiliului Superior al Magistraturii se constată că nu există "**acces la justiție**" și că pot fi contestate procedurile și realizarea lor numai de către judecătorii și procurorii pe categorii de instanțe și parchete, iar verificările și soluționările se fac de către Consiliul Superior al Magistraturii; din aceste temeuri am caracterizat reglementarea ca fiind internă, limitată și controlabilă numai de către Consiliul Superior al Magistraturii, iar Senatul are numai competența validării rezultatului final al alegerilor.

Reglementarea existentă trebuie avută în vedere ca atare, iar soluționarea oricărei contestări se face în aceste condiții și limitări. Surprinzător este că prevederile art.126 alin.(6) din Constituție nu au fost avute în vedere. Acest articol prevede: "**controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat, cu excepția celor privesc raporturile cu Parlamentul, precum și a actelor de comandament cu caracter militar**".

Este clar și neîndoielnic că validarea alegerilor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii de către Senatul României este un act care constituie raporturi directe ale adunărilor generale ale magistraților instanțelor și parchetelor cu Parlamentul României, reprezentat de Senat. Așadar, aceste raporturi directe cu Parlamentul sunt exceptate de la controlul judecătoresc pe calea contenciosului administrativ.

VI. O altă chestiune dificilă este aceea a efectelor deciziei și a ducerii la îndeplinire a acesteia. Decizia pronunțată nu privește texte ale unei hotărâri a Senatului, ci validarea alegerii în funcție a unor persoane, și, ca atare, nu pot interveni dispozițiile art.147 alin.(1) din Constituție, privitoare la suspendarea și încetarea efectelor juridice ale unor texte neconstituționale. Această chestiune evidențiază încă o dată lipsurile reglementării menționate la pct.I din prezenta opinie separată și dificultățile determinării admisibilității sesizărilor împotriva hotărârilor plenului Camerelor Parlamentului.

Judecători:

Ion Predescu

Acsinte Gaspar

Puskás Valentin Zoltán

OPINIE CONCURENTĂ

Apreciez că soluția de admitere a sesizării de neconstituționalitate cu privire la Hotărârea Plenului Senatului nr.43 din 22 decembrie 2010 este corectă.

Consider însă că, în motivarea deciziei menționate, ar fi fost util să fie explicitate mai multe aspecte, atât legate de competența Curții Constituționale de a controla constituționalitatea hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, cât și de modalitatea de constituire și de funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii. În acest sens, ar fi fost util, fiind prima hotărâre a Curții Constituționale pronunțată în cadrul acestei competențe, să se facă referire la exemple din dreptul comparat. Astfel, competența de a controla și alte acte adoptate de către Parlament în afara legilor o regăsim și în art.149 alin.(1) pct.2 din Constituția Bulgariei. De altfel, interpretând această dispoziție, în Raportul Curții Constituționale din Bulgaria prezentat la cel de-al XII-lea Congres al Conferinței Curților Constituționale din Europa se menționează că actele prevăzute de art.149 alin.(1) pct.2 din Constituția Bulgariei pot fi atât acte cu caracter individual (cu privire la numirea conducerii băncii naționale, la ridicarea imunității primului-ministru, la constituirea comisiilor parlamentare sau unor organe de stat), cât și acte cu caracter normativ (precum regulamentul de funcționare a Parlamentului sau alte regulamente cu caracter intern).

Se poate menționa că și în alte state există o reflecție permanentă asupra organismului care garantează independența puterii judiciare. Astfel, în Franța, deși inițial în 1946, în momentul în care Consiliul Superior al Magistraturii a devenit un organ constituțional autonom, magistrații erau minoritari în cadrul acestui organism. În 1993 s-a acordat o mai mare independență acestui consiliu (Michael Balandier, *Le Conseil Supérieur de la Magistrature* Manuscris.com, 2007). În urma reformei constituționale din 2008, completată prin Legea organică din 22 iulie 2010, spre deosebire de celelalte state europene, magistrații sunt minoritari în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

În cele mai multe dintre statele europene justițiabilii au posibilitatea de a se adresa direct Consiliului Superior al Magistraturii în anumite condiții.

Printr-o lege organică din 2007, Consiliul Superior al Magistraturii din Franța a fost mandatat să elaboreze un cod referitor la obligațiile deontologice ale magistraților. În iunie 2010 au fost enumerate șase principii: independența, imparțialitatea, integritatea, legalitatea, interesul pentru problemele colective, discreție și rezervă.

Este important ca și în România să se țină cont, ca în toate celelalte țări europene, de etica magistraților, cu siguranță a celor care fac parte din Consiliul Superior al Magistraturii.

Judecător,

prof.univ.dr.**Iulia Antoanella Motoc**